

Μέσ' ἔς τὸν ὀλόφωτον αἰθέρα
Καὶ ἔς τὴ γαλάζια ξαστεριά
Ἐκ τῆς γῆς κρυφὴ μεριά
Φτερούργισε μιὰ μαύρη ἄμερα.

✱

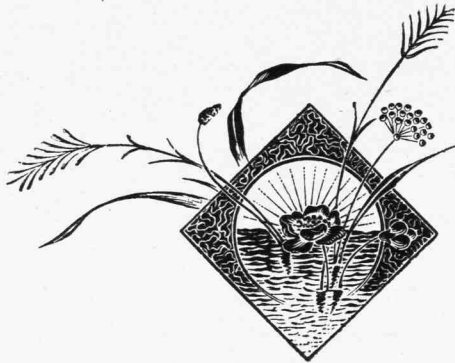
Παλάτι τῆς φωτολουσμένο
Εἶχε τῆς μάννας τὴν καρδιά . .
Τώρα ἀξημέρωτη βραδυά,
Τώρα παλάτι ἐρειπωμένο !

Κ' ἡ μάννα ἔς ὄνειρο καὶ μόνο
Ἐκ τὸν ἄμορφο σωρὸ
Χτίζει παλάτι λαμπερό,
Καινούργιο ἔς τὸ παιδί τῆς θρόνο.

✱

Καὶ τὸ θωρεῖ φωτολουσμένο . .
Μὰ ἡ πρώτη ἀκτίνα τὴν αὐγή
Ἄγ ! δείχνει ἀγιάτρευτη πληγή,
Δείχνει παλάτι ἐρειπωμένο !

N. Γ. . .

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ *

ΔΗΜΗΤΡΑΣ Γ. ΚΟΝΤΟΥ

ΖΗΤΟΥΝ νὰ μάθουν διατί ὀνομάζω προσφιλές τὸ ἡμερολόγιόν μου ! Ἴδού διατί. Διότι εἰς πολλάς, εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς σελίδας τοῦ ἀναγνωρίζω τὴν ψυχὴν μου, τὴν τόσο μελαγχολικὴν καὶ στενοχωρημένην. Ἀναγνωρίζω τὴν δυστυχίαν, ἣτις παρακολουθεῖ βῆμα πρὸς βῆμα μερικῶν ἀνθρώπων. Πολλάκις ἡ εὐτυχία μᾶς εὐνοεῖ, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν τὴν ἐκτιμῶμεν, παρὰ μόνον ὅταν μᾶς ἐγκαταλείψῃ.

Διατί συνήθως ἐγὼ ἀπὸ τῆς εὐθυμίας μεταπίπτω εἰς μεγάλην μελαγχολίαν, μειμιγμένην μετὰ χαρᾶς καὶ ἐλπίδος ; Διατί ἡ ἄνευ λόγου ἀθυ-

* Αἱ ἐξόγως περιπαθεῖς σελίδες αὐταὶ ἀπεσπᾶσθησαν ἐκ τοῦ ἡμερολογίου, ὅπερ ἐτήρει ἡ προσφιλές κόρη **Δήμητρα Κοντοῦ**, μέχρι τῆς ὑστάτης πνοῆς αὐτῆς, μετ' ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐγενοῦς πόθου ἀναγράφουσα ἐν αὐτῶν πᾶσαν ὥραιάν ἐκ τῆς ζωῆς τῆς ἐντύπωσιν. . . .

μία αὐτή; Συνήθως δὲν ἤξεύρω, διατί θέλω νὰ κλαύσω χωρὶς καμμίαν αἰτίαν! Διατί λοιπόν; Διατί ὁπότεν ἡ χαρὰ στέφει ὅλων τὰ χεῖλη, χαίρω καὶ ἐγώ, ἀλλ' ἔξαφνα μία σκέψις στιγμιαία, σκέψις σκοτεινή, ταράσσει τὴν ψυχὴν μου, καὶ τότε οἱ ὀφθαλμοὶ μου θαρρῶνται! Διατί; Διότι ἡ χαρὰ ἐλάχιστα ἐδρόσισε τὰ χεῖλη μου. Μόλις ἔγεινα δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἔγεινα μελαγχολικοῦ χαρακτῆρος, ἐνῶ ὅταν ἦμην μικρά, ἡ χαρὰ ἦμην ἐγὼ αὐτή. Γλυκεῖα ζωὴ, ἡ ζωὴ τῶν παιδικῶν μας χρόνων· εἰς τὴν εὐτυχῆ ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ σχολείου μόνη ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία πληροῦσι τὴν καρδίαν μας. Ἐνθυμοῦμαι ὅμως ὅτι καὶ τότε ἀκόμη, δὲν ἤξεύρω διατί, ἐνίοτε εὕρισκον εὐχαρίστησιν νὰ μένω μόνη, ὡς νὰ ἐζήτησαν κάτι τι ἄγνωστον καὶ ἀόριστον. Ἡ ψυχὴ μου ἐφέρετο μακρὰν τῆς εὐθύμου συναναστροφῆς τῶν φίλων μου. Θεέ μου! διατί οἱ ἄλλοι εἶναι εὐθυμοὶ; Φαίνεται ὅτι ἐκείνοι εἶναι εὐτυχεῖς. Ἀλλὰ μήπως ἐγὼ εἶμαι δυστυχῆς! μήπως ὅλοι δὲν μὲ περιβάλλουν μὲ τόσῃν ἀγάπῃν καὶ τόσῃν φροντίδῃ! Νομίζει τις ὅτι κακόβουλος Μοῖρα φθονεῖ τὰ δέκα ὀκτὼ ἔτη μου, τὰ ὅποια θέλει νὰ καταφάγη.

✱

Κατ' αὐτὰς εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη χάρις εἰς τὴν ὠραίαν μου ἐνασχόλησιν, εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Σήμερον εἶμαι μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἡ μόνωσις μ' εὐχαριστεῖ περισσότερον ἢ ἡ καλλιτέρα συντροφιά. Καὶ κατὰ τὴν ἐν Πόρῳ διαμονὴν μας, ὅτε ὅλοι ἐξήρχοντο εἰς τοὺς ὠραίους ἐξοχικοὺς περιπάτους, ἐγὼ προσεπάθουν νὰ μένω ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ νὰ θαυμάζω ἐκεῖθεν τὴν λαμπρὰν δύσιν καὶ τὰς ὠραίας τοποθεσίας. Καί, ὅταν ὀλόχρυσος ὁ δῦων ἥλιος κατήρχετο τὸν ὀρίζοντα καὶ ἐπορφυροῦτο τριγύρω ἡ φύσις, τότε ἐθαύμαζον τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο θέαμα. Πόσον μ' ἐμάγευον αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι καθὼς καὶ αἱ θαυμάσιαι νύκτες. Ὅταν εὕρισκόμεν πρό πάντων εἰς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μέρος τὸ λεγόμενον Στενόν, καὶ ἤκουον τὸν κρότον τῶν θαυρομένων κυμάτων ἐπὶ τῶν βράχων τῆς παραλίας, ἐνῶ ὁ γαλανὸς οὐρανός, μὲ τὸ ἀμίμητον ἐκεῖνο χρῶμά του, τ' ὅποιον μόνος ὁ οὐρανός μας ἤξεύρει νὰ πέρνη τὴν νύκτα, ἦτο βουτηγμένος μέσα εἰς τὴν χρυσὴν τῆς ἀστροφεγγιάς λάμψιν. . . . Γαλανὸς λοιπὸν ὁ οὐρανὸς παντοῦ! καὶ ὀπίσω τῶν κορυφῶν τῶν βουνῶν μία ζωηρὰ φωτεινὰ, λείψνον τοῦ ἡλίου ποῦ ἔφυγε πρό πολλοῦ, καὶ τὴν ὁποίαν ἀδυνατῶ νὰ περιγράψω. . . . Πρό τοιαύτης μαγεῖας ἡ ψυχὴ μου ἔμενεν ἐκστατικὴ. Καὶ ἔβλεπον ὀλίγον μακρὰν τοῦ Πόρου τὰ καταπράσινα βουνά, τὰ καταλήγοντα εἰς καταφύτον παραλίαν, τὴν ὁποίαν παραπλέει ἡ μικρὰ βαρκοῦλα τοῦ ψαρά. Καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον ἡ ἀνατέλλουσα σελήνη ὑψουμένη σχηματίζει διὰ τοῦ ἀργυροῦ φωτός της ἀργυροῦν ἐπὶ τῆς θάλασσης βύακκα, ἐνοῦντα τὴν βαρκοῦλαν μὲ τὴν ἀκτὴν, τότε ἀπὸ τοῦ θαυμασμοῦ μεταπίπτω εἰς γλυκὺν βεμβασμόν. Ποσάκις δ' ἐνῶ εἶναι λαμπρὰ ἑσπέρα, νέφος μαῦρον ἀποκρύπτει τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο φῶς τῆς σελήνης καὶ τότε σκότος περιβάλλει τὰ πάντα! Τότε ἀκούεται μόνον ὁ ἄγριος κρότος τῶν κυμάτων, τῶν θαυρομένων ἐπὶ

τῶν βράχων. Ὁ ψαρᾶς φρικᾶ φοβούμενος τὴν μαύρην νύκτα καὶ ἡ βαρκοῦλα κινδυνεύουσα παλαίει. . . . Τότε τί αἰσθάνεται ὁ καλλιτέχνης; Τί ταράσσει τὴν ψυχὴν του; Διατί τὸ στῆθός του ἀσφυκτιᾶ καὶ κλαίει; Τότε καὶ ἐγὼ δὲν ἤξεύρω τί αἰσθάνομαι καὶ θέλω ν' ἀναπνεύσω ἀπλῆστως τὴν ζωογόνον αὔραν, ἥτις ἴσως δυνηθῆ νὰ φέρῃ τὴν γαλήνην εἰς πονοῦσαν ψυχὴν καὶ τὸ μείδιμα εἰς ὠχρὰ καὶ μαραμμένα χεῖλη! . . .

Πρὸ ἐπτὰ μηνῶν ἠσθένησα ἀρκετὰ σοβαρῶς. Ἔνεκα τῆς φθεραῆς μεταλαγχολίας, ἡ ὁποία μ' εἶχε καταλάβῃ, παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ ἡσθέουν τόσον σοβαρῶς ὅσον ἐγὼ ἐφαντάστην. Δὲν παρῆλθον εἰκοσιν ἡμέραι καὶ ἡ ἐπιθυμία μου ἐξεπληρώθη. Ἡ ἀσθενεία μου ἀληθῶς πολὺ ἐλύπησε τοὺς οἰκείους μου. Ἀλλὰ καὶ πῶς μετεβλήθη ἀπὸ τῆς ἀσθενείας μου ταύτης. Ἦμην πάντοτε ἀφρημένη, ἄλλα μὲ ἠρώτων καὶ ἄλλα ἀπῆντων. Ἦνοιγα ἐν βιβλίον· οἱ ὀφθαλμοί μου ἐφέροντο ἐπὶ τῶν γραμμῶν, ἐπανελάμβανον δις καὶ τρίς τὰ αὐτὰ μὴ ἐνοοῦσα τί ἀνεγίνωσκον. Τοσοῦτον ἦμην παρηλαγμένη. Διατί; Δὲν γνωρίζω. Ἡ ζωὴ μου διήρχετο μονότονος, χωρὶς χαράν, χωρὶς εὐφροσύνην. Δὲν εἶχε δύναμιν ἡ καρδιά μου νὰ αἰσθανθῆ τὰς συγκινήσεις τοῦ κόσμου. Τὰ πάντα, ἡ κινήσεις, αἱ τόσαι καλλοναὶ τοῦ ἀττικοῦ ὀρίζοντος, ἡ μουσική, ἡ θάλασσα, μοὶ ἐφαίνοντο χωρὶς θέλητρα. Διατί συνήθως ἐδάκρυζαν αἴφνης τὰ μάτια μου; Διατί τόση ἀνία μὲ κατελάμβανε καὶ ἐπινογόμενη χωρὶς λόγον; Δὲν γνωρίζω. . . . Τώρα διασκεδάζω τὴν δυσθυμίαν μου ζωγραφίζουσα καὶ ὀλίγον γράφουσα. Τώρα νομίζω ὅτι δὲν εἶμαι ὅπως πρότερον, διότι μικρὸν ἄστρον ἐλπίδος ἐπικάθηται τῆς καρδίας μου. Ἐὰν λοιπὸν τὸ ἄστρον αὐτὸ, τ' ὁποῖον ἤρχισε νὰ φωτίζῃ τὴν ὑπαρξίν μου, λάμψῃ καὶ πάλιν λαμπρόν, τότε ψάλλε ἀγαπημένον πτηνόν, ψάλλε φαιδρά, ὡς φαιδρὰ θὰ ἦναι ἡ πτωχὴ μου καρδιά. Ἐὰν ὄχι, τότε μένε μελαγχολικόν, μένε σιγηλόν, ὡς σιγηλὴ θὰ ἦναι ἡ σκοτία, ἥτις μέλλει νὰ με περιβάλλῃ. . . .

Η ΕΙΚΩΝ ΜΟΥ

Η ΚΟΥΣΑ νὰ γίνεταί λόγος περὶ ἐνὸς μεγάλου ζωγράφου, ὁ ὁποῖος ἐζωγράφησε τὸν ἑαυτὸν του βλέπων εἰς τὸν καθρέπτην του καὶ ἀπεπειράθη ν' ἐγὼ νὰ τὸν μιμηθῶ, ἀλλὰ φυσικὰ ἀπέτυχα. Τότε ἀπεράσισα νὰ γράψω τὴν εἰκόνα μου. Ἐσκέφθη ὁμως ὅτι οὔτε λόγος θὰ γείνη περὶ αὐτῆς, οὔτε ἐπαίνους θὰ λάβω· ἀλλ' ἀδιάφορον ἀρκεῖ νὰ τὴν γράψω.

Καί ἤρχισα νὰ γράφω, ἀλλ' ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω καὶ ποῦ νὰ τελειώσω, τί νὰ γράψω καὶ τί νὰ μὴ γράψω· τὰ μουτρά μου, τὸ ἀνάστημά μου, τὰ προτερήματά μου, τὰ ἐλαττώματά μου, τὰς ἐλλείψεις μου, τὴν ψυχὴν μου τὴν ἀνάποδην ἢ τὴν καρδιά μου τὴν ἀδιάκριτον καὶ ἀπερίσκεπτον; Ἐσκέφθην ν' ἀρχίσω ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικά μου. Νὰ γράψω τὴν ἀλήθειαν διὰ νὰ μοῦ μοιάσῃ καὶ ἡ εἰκὼν. Λοιπὸν τί νὰ σὰς πῶ. Τὰ χαρακτηριστικά μου δὲν εἶναι οὔτε ἄσχημα οὔτ' εὐμορφα. Ποτέ δὲν ἐκύτταξα εἰς τὸν καθρέπτην καὶ νὰ μείνω εὐχαριστημένη. Ἴσως μερικοί, καὶ ἐλπίζω νὰ ἦναι ὀλίγοι, δὲν μὲ πιστεύουσιν, ἀλλ' ἐγὼ ὀμιλῶ ὅπως βλέπουν τὰ μάτια τὰ δικὰ μου καὶ ὄχι τῶν ἄλλων. Τὰ μάτια τὰ δικὰ μου! Ἀλήθεια ἔχω κάτι μάτια ποῦ δὲν μ' ἀρέσουν καθόλου· δὲν δύναμαι νὰ σὰς πῶ ἀκριβῶς τί χρώμα ἔχουν. Ἐχουν ἓνα χρώμα τοῦ λαδιοῦ, φαντασθῆτε ὠραϊότης! Ἄν ἐρωτᾶτε καὶ διὰ τὸ ἀνάστημά μου, μάθετε ὅτι εἶμαι πολὺ ὑψηλή, κατέχω ἓν ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀναστήματα ἐν Ἀθήναις, εἶμαι ὅμως καὶ ὀλίγον. . . . καμποῦρα. Ἐπειδὴ ὑποφέρω ἀπὸ τὸ στομάχι μου, οἱ ἰατροὶ δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ φορῶ τὸν ἀπαραίτητον δαίμονα κύριον κορσέ, καὶ ἔχω πλέον ἓνα σῶμα, ποῦ μὴν ἐρωτᾶτε τὰ χάλια μου· εἶμαι σωστὴ καρυάτις!

Ἐχω δὲ μιὰ ψυχὴ καὶ ἓνα χαρακτῆρα ἐλεεινόν. Ποτέ δὲν λέγω οὔτε τί ἐπιθυμῶ, οὔτε τί σκέπτομαι. Εὐχαριστοῦμαι νὰ γράφω, νὰ διαβάζω καὶ νὰ μανθάνω πολλὰ πράγματα. Μ' ἀρέσει ἡ ποίησις, ὄχι νὰ γράφω, διότι δὲν εἶμαι ποιήτρια, ἀλλὰ ν' ἀναγινώσκω ὠραῖα ἔργα, καὶ ἔχω ἓνα ὄνειρον τὴν ζωγραφικὴν· σὰς βεβαιῶ εἶναι τὸ μόνον ὄνειρόν μου. Ἐχω μιὰ καρδιά ποῦ πολὺ δυσκόλως ἀποφασίζει νὰ μὲ ἀφίση ὀλίγον ἡσυχον· πότε τὸ ἓνα δὲν τῆς ἀρέσει, πότε τὸ ἄλλο· ἐνῶ κλαίει γελᾷ καὶ ἐνῶ εἶναι ἡσυχος ἀνησυχεῖ. Τί καρδιά! Νὰ ἠμποροῦσα νὰ τὴν ἀλλάξω. Κάνει ὅμως δὲν θέλει νὰ τὴν ἀλλάξωμεν, ὅλοι θέλουν νὰ τοὺς τὴν χαρίσω. Ἐγὼ εἶμαι τόσο δυσκόλος εἰς τὸ νὰ χαρίζω τὰ πράγματά μου! Ἐνα μικρὸν ἔργον μου ζωγραφικῆς τὸ λυποῦμαι, πόσον μᾶλλον τὴν καρδιά μου ποῦ τὴν ἔχω μιὰ καὶ μοναχὴ. Ἐλησμόνησα εἰς τὴν εἰκόνα μου νὰ προσθέσω ἓνα μὴ ὑπάρχον σχεδὸν μνημονικόν. Τί φοβερὸν πρᾶγμα· δὲν ἐνθυμοῦμαι οὔτε τί κάμνω τώρα. Πόσες φορές τὴν ἔπαθα ἕνεκα τοῦ μνημονικοῦ μου καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶμαι ἠναγκασμένη νὰ κρατῶ πρὸ ἐτῶν ἡμερολόγιον· καὶ τί ἡμερολόγιον, πλήρες ἀναμνήσεων καὶ θλιβερῶν περιστατικῶν.

Ἐν τούτοις νομίζω ὅτι ἐγήρησα, καὶ ἀκόμη δὲν εἶμαι καλὰ καλὰ φθασμένη στὰ εἴκοσι χρόνια μου· μὴ νομίσετε ὅτι ἀφήρησα τὰς ἀνοίξεις, καὶ ὅμως ἤρχισα νὰ βαρύνωμαι τὸ κάθε τι. Πολὺ μικρὰ ἐγνώρισα τὸν κόσμον καὶ τὸν ἐβαρέθηκα. Κόσμος! κόσμος! Σ' αὐτὰ τὰ εἴκοσι χρόνια μου ἐδοκίμασα κ' ἐγὼ πολλὰ σ' αὐτὸν τὸν παληόκοσμον. Τί νὰ γείνη· ὑπομονή, τὴν ὅποιαν ἐν τούτοις δὲν ἔχω. Φαντασθῆτε, νὰ ζῆς σ' αὐτὸν τὸν παληόκοσμον, νὰ ἔχῃς μιὰ τέτοια καρδιά, καὶ νὰ μὴν ἔχῃς ὑπομονή· εἶναι καταδική! Νὰ σὲ κάμνη κουβάρι ἢ καρδιά σου· νὰ κλαῖς, νὰ γελᾷς, νὰ πονῆς, διότι ἐκεῖνη ἔτσι θέλει! ὦ! παύω πλέον διότι ἤρχισα

τὰς σκουριασμένας ιδέας μου, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀφίσω, διότι φοβοῦμαι ὅτι αὐταὶ θὰ μὲ στείλουν καμμιὰ φορὰ ἢ εἰς ἓνα κατάστημα φιλανθρωπικὸν ποῦ ἔκαμιν ἓνας Χιώτης καὶ πατριώτης μου βλέπετε, ὅχι μακρὰν τῶν Ἀθηναίων, ἢ εἰς τὴν Κέρκυραν νὰ κάμω κάνενα ταξειδάκι χάριν . . . ἀναφυχῆς.

Τώρα δὲ ὅσοι ἐδιαβάσατε τὴν εἰκόνα μου καὶ μ' ἐγνωρίσατε, δεχθῆτε τὰ συγχαρητήριά μου, ὅσοι δὲ δὲν μ' ἐγνωρίσατε, ἐρωτήσατε, ἂν θέλετε, νὰ μάθητε ποιά εἶμαι. . . .

Ἐγὼ

† ΔΗΜΗΤΡΑ Γ. ΚΟΝΤΟΥ

ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΠΕΣΑΝ

ΣΟΝΝΕΤΑΚΙΑ — ΑΚΟΥΑΡΕΛΛΕΣ — ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Κηφνοδία

ΙΛΗ, ἀραιά, μανὴ καταπίπτει ἡ βροχή. Τὰ βελονοειδῆ τῶν πευκῶν φύλλα ἐκβάλλουσιν ἐλαφρὸν συριγμὸν ὑπὸ τὸν ὑγρὸν ἀσπασμὸν τῆς, ἐνῶ ἡ παχεῖα καὶ ἐριθῶλαξ τῆς Κηφησιαῆς γῆ ἀναδίδει τὴν ἰδιόζουσαν ἐκείνην ὄσμην, τὴν ὄσμην τῆς βροχῆς.

Στηριγμένοι ἐπὶ τοῦ παχέος κορμοῦ παλαιοῦ, ἀλλὰ πυκνοφύλλου πεύκου, προσηπισμένοι κατὰ τῆς βροχῆς ὑπὸ τοῦ πυκνοῦ του φυλλώματος θεῶμαι καὶ ἀπολαμβάνω.

Περίξ τοῦ κορμοῦ λευκῶν σχηματίζεται κύκλος, ἐνῶ ἀμέσως μετ' αὐτὸν ἡ γῆ ὑγρανθεῖσα ἐναλλάσσει τὸ φαιὸν πρὸς τὸ μέλαν χρῶμα. Τὸ βλέμμα μειὰ κόπου πολλοῦ πρὸς τὸν ὀρίζοντα φέρεται. Ἡ βροχή σχηματίζει πυκνὴν οὐμίχλην, παρέχει ἐντελῶς τὴν ἐντύπωσιν λεπτοῦ λευκοῦ πέπλου βεβρεγμένου.